

SITUACIÓ ACTUAL DEL MERCAT LABORAL PROTEGIT DE PERSONES AMB DISCAPACITAT O TRASTORN MENTAL

La LISMI reserva els Centres Especials de Treball (CETs) per a donar ocupació a persones que per raó de la discapacitat no puguin treballar a una empresa ordinària. A través de la iniciativa d'entitats sense ànim de lucre, Catalunya va ser impulsora a l'estat per la creació d'aquests centres als anys 80, apostant per la integració laboral i promovent que aquest col·lectiu pugui participar a la comunitat de ple dret.

Aquesta impossibilitat s'identifica en persones amb discapacitat severa o d'especial dificultat com ho són les afectades per discapacitat intel·lectual, malaltia mental o persones amb elevats graus de discapacitat sensorial o física.

Catalunya és també la comunitat autònoma que més ha progressat en aquest objectiu i avui aglutina més d'un terç de la contractació estatal d'aquesta discapacitat severa. **Ammfeina i Dincat** agrupen a més de 100 **CETs d'iniciativa social** (sense lucre) que donen ocupació a 9.500 treballadors/es, dels quals, més de 7.300 presenten algun tipus de discapacitat, primordialment d'especial dificultat.

La manca de seguiment i actualització del model de CET des de la seva creació ha comportat la **progressiva pèrdua d'efectivitat per inadaptació als múltiples i significatius canvis socials esdevinguts**. Ho constata:

- La progressiva **pèrdua de capacitat integradora** del model.
- La **ineficàcia d'un sistema d'ajuts homogeni, que no contempla les diferències entre el mateix col·lectiu de persones amb discapacitat (l'adaptació al lloc de treball i el rendiment difereix molt segons sigui el tipus de discapacitat, l'edat o aspectes individuals i socials)**.
- La **proliferació d'iniciatives de caràcter prioritàriament lucratiu que aborden la discapacitat com un mitjà i no com un objectiu**, i que especulen amb els límits de les actuals disposicions i incentius reglamentats.

Així, als darrers anys hem denunciat, amb insistència creixent, aquestes disfuncions. La minorització presencial progressiva de persones amb especials dificultats i les evidents diferències de cultura organitzativa respecte aquest contingent emergent de CET, **prioritàriament lucratiu**, ens obliga a **diferenciar les nostres entitats com a "Centres Especials de Treball d'Iniciativa Social"**, havent d'emfatitzar els valors que haurien de ser obvis i preceptius per qualsevol CET coherent amb l'esperit de la LISMI.

Havent constatat l'evolució exponencial i anticíclica de les xifres de població ocupada en CET, amb la conseqüent repercussió pressupostària, **el departament d'Empresa i Ocupació ha realitzat una detallada diagnosi sectorial que confirma, quantifica i argumenta els desajustos denunciats**.

Alhora, per la seva correcció, **ha documentat una proposta que defineix les bases i els objectius d'un nou model de CET així com de les principals mesures que haurien de permetre el seu trànsit**, que en línies generals gaudeix del nostre consens.

Paral·lelament, l'Administració central d'ençà de 2008 ha manifestat la necessitat de revisar tot el marc normatiu dels CET, fins al punt de derogar la pràctica totalitat de la normativa reguladora de forma prèvia a l'aprovació del **nou marc regulador de la Estratègia Espanyola de Empleo 2012-2014**, recentment aprovada en Consell de Ministres.

Incomprensiblement, la Estratègia Espanyola de Empleo acaba tocant-ho tot per no moure res i torna a aplicar un sistema de finançament que **desestima les imprescindibles actuacions de discriminació positiva** abastament argumentades i contrastades amb el sector. **Aquesta disposició representa una reducció del 33% de l'actual finançament bàsic per a col·lectius amb especial dificultat i manté invariable el finançament de col·lectius de discapacitat menys limitadora.**

Ahora, paradoxalment, i només en aquest àmbit, l'Estratègia quantifica i concreta els continguts mínims de les polítiques actives dirigides a les persones amb discapacitat, les quals determinaran les aportacions estatals màximes que rebran les Comunitats Autònomes. Això es contradiu frontalment amb els principis de capacitat d'aquestes per adaptar-ne l'aplicació en el seu territori segons les necessitats.

El model integrador català, els seus CET's d'iniciativa social i, principalment, les persones amb discapacitat a les que aquests donen ocupació, seran els principals damnificats d'aquesta situació si no s'actua d'immediat en coherència amb la diagnosi i la proposta compartida.

Tanmateix, aquest era un escenari possible i advertit per **la Taula de CETs socials (composada per Ammfeina i Dincat)** des del mateix moment que aquest Govern va prendre posició i pel qual, en repetides ocasions havíem demanat un pla alternatiu del que avui constatem la seva inexistència i absoluta necessitat.

Considerant la pèrdua de flexibilitat de les nostres entitats, imposada a l'actual conjuntura, **l'aplicació estricta de l'ordenament estatal comportaria la pèrdua de més de 2.500 llocs de treball, només en el primer trimestre de 2012, i que s'anirà engruixint conforme l'exercici avanci.**

La pèrdua del seu lloc de treball abocarà aquestes persones a una situació d'exclusió laboral i de major vulnerabilitat social, difícilment reversible, malbaratant la contribució social i econòmica al país com a contribuent, i passant a ésser subjectes passius de serveis assistencials.

Amb aquest escenari, a falta de pocs dies per la seva aplicació i malgrat la nostra insistència, el Consell de Govern de la Generalitat encara no ha abordat la consideració de la proposta de model treballada al departament d'Empresa i Ocupació. **Considerem imprescindible un urgent pronunciament, clar i concret, respecte el compromís de construcció del nou model, i molt especialment respecte la garantia de protecció d'estabilitat per als col·lectius d'especial dificultat.**

La Generalitat ha de continuar apostant de manera clara per la discriminació positiva de les persones en especials dificultats i dotar-la d'un pressupost extraordinari, independentment de quines siguin les transferències del Govern Central.

Barcelona, 7 novembre 2011

PREGUNTES DE PASSAT, PRESENT I FUTUR

- 1) Ens creiem que fins aquest moments el model de CETs és el que ha donat més resultat d'integració laboral per a les persones amb especials dificultats?
- 2) Ens creiem que el model actual està obsolet i s'ha de variar?
- 3) Som conscients que les entitats d'iniciativa social tenen uns valors afegits que els fan importants a l'hora de tenir-les en consideració?
- 4) Som conscients que, en aquests moments d'incertesa econòmica, els CETs i les entitats que els envolten afronten millor les crisis?
- 5) Estem d'acord que les nostres entitats mai es deslocalitzaran i sempre estaran arrelades al territori?
- 6) Estem d'acord que, en general, s'han fet progressos notoris en els àmbits de gestió, millora de procediments productius, entre d'altres?
- 7) Estem d'acord que hem de seguir millorant i evolucionant per ser més eficaços?
- 8) En moments de retrocés econòmic, increment de l'atur i tancament d'empreses, els CETs estan per sota de la mitjana, mantenen els nivells d'ocupació d'anys anteriors. Vol dir alguna cosa?

Si hem respost a la majoria de preguntes afirmativament, què esperem per posar-nos a treballar, per trobar solucions i que definitivament tinguem un model CATALÀ D'INSERCIÓ DE LES PERSONES AMB ESPECIALS DIFICULTATS LABORALS, i que puguin tenir una feina estable i de qualitat que els permeti ser persones actives i no dependre de serveis socials?